

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20**

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, ב' באלול התשע"ג
8 באוגוסט 2013

תר"מ 56/20

תר"מ 57/20

העותר: מר אבירם דהרי – ראש עיריית קריית-גת

נגד

המשיבים בתר"מ 56/20:
1. מר שי לוי
2. מר נועם ביטון
3. עיתון "ידיעות הדרום"

המשיבים בתר"מ 57/20:
1. מר דוד אוחיון
2. מר אברהם (נפתלי) סעידה

עתירות למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות) וצו עשה

החלטה

טענות הצדדים

1. בשתי העתירות שלפניי, אשר יידונו יחדיו נוכח זהות העותר, מבקש הוא כי יינתנו מספר צווי מניעה, כמפורט להלן.

2. בתר"מ 56/20, מבקש העותר כי יינתן צו מניעה כנגד העיתון "ידיעות דרום" בגין

עמוד 1 מתוך 6

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

תעמולה אסורה ותרומת בחירות שמקיים האחרון באמצעות פרסום כתבות הכוללת פרטים כוזבים ומסיתים. עוד מבקש הוא כי אחייב את העיתון בפרסום מכתב התנצלות בולט בעמוד הראשון בנוסח שייקבע על ידי עיריית קריית גת. במסגרת עתירתו, צירף העותר מספר כתבות שעניינם הקצאת כספים לבתי ספר חרדיים.

3. בתר"מ 57/20, מבקש העותר כי המשיבים לעתירה זו יציינו את מידת מעורבותם בהפצת עלוני בחירות ברחבי העיר שמקורם לכאורה ב"תנועת הצעירים", ולטענתו מהווים הסתה נגד האוכלוסייה החרדית בעיר ובארץ. במסגרת זאת, טוען הוא כי בהפצת העלון השתתפו קטינים, ומבקש הוא כי המשיבים יעבירו לוועדת הבחירות את שמותיהם ואת צורת העסקתם, ופרטים נוספים בקשר עם פעילות זו. במסגרת עתירתו, צירף העותר מספר כתבות המתייחסות להפצת העלונים, ובכתבות אלו נכתב כי "ביום רביעי בערב התחילו לחלק ברחבי העיר פלייר בשפות עברית ורוסית ובו קוראת 'תנועת הצעירים' למען קריית גת' להחליף את ראש העירייה מחשש להפיכת העיר קריית גת לעיר חרדית דמוית בית שמש" (נספח א' לעתירה). כמו כן, בכתבות אלו נכתב כי חקירת משטרה העלתה כי העלונים חולקו על ידי קטינים, ולא נערכו על ידי "תנועת הצעירים" המתמודדת בבחירות הקרובות (נספח ג' לעתירה).

4. מיד עם הגשת העתירות, ביקשתי כי העותר יגיש הודעה משלימה ובה יפרט את מקור הסמכות ליתן צו בנסיבות אלו. בתגובתו, סמך המשיב את מקור הסמכות על סעיף 13 לחוק הבחירות וסעיף 16 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, בכל הנוגע לתר"מ 56/20, ובתר"מ 57/20 על סעיפים 10(א)(3) ו-13 לחוק הבחירות.

5. ביקשתי את תגובת המשיבים.

6. בתר"מ 56/20 טוענים המשיבים כי אין סמכות ליתן צו בעניינם, נוכח העובדה שהכתבות לא מפרות אף הוראה מחוק הבחירות או חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965. לטענתם, הכתבה בגינה הוגשה העתירה הינה דיווח חדשותי ומבוסס על מסמכים בכתב ומקורות מהימנים. כמו כן, מדובר בביקורת לגיטימית על החלטת עירייה להקצאת כספים לטובת "פרויקט עתיר ממון של בניית בית ספר חרדי חדש בעיר. מדובר בדיעה עניינית בעלת עניין ציבורי רב, ובוודאי אינה יכול להיחשב כ'תעמולת בחירות'" (סעיף 6 לתשובה).

7. עוד מציינים הם כי אין דבר בטענתו של העותר לפיה פרסום הכתבה הוא בגדר תרומת בחירות. לטענתם, העיתון "ידיעות הדרום" מעולם לא קיבל תרומה מאף סיעה, רשימה או מועמד לראשות העיר. לכך יש להוסיף כי לגישתם אין בפרסום הכתבה כדי להוות "הפרעה בלתי הוגנת של תעמולת בחירות" כהוראות סעיף 13 לחוק הבחירות.
8. לבסוף, מציינים הם כי טרם פרסום הכתבה, פנה העיתון אל דוברת העירייה בכתב וביקש את תגובת העירייה לכתבה. אולם, דוברת העירייה התעלמה מהפנייה. כמו כן, לאחר שהעותר הגיש מכתב התראה בטרם הגשת עתירה זו, הציע העיתון לעותר לפרסם תגובה מטעמו, אולם האחרון כלל לא הגיב לפנייתם.
9. בתר"מ 57/20, טוענים המשיבים כי הסמכות ליתן צו מכוח חוק הבחירות ניתנת רק נגד מי ש"נוגע בדבר". סעיף 17ב(א) לחוק כי "נוגע בדבר" הוא חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת". לטענתם, "אף אחד מהמשיבים איננו עונה לקריטריון הנ"ל, דהיינו: אף אחד מהמשיבים איננו מועמד בבחירות ואף אחד מהמשיבים איננו בא כוח מטעם רשימה או סיעה אשר עומדת לבחירה בבחירות הקרובות לרשות המקומית" (סעיף 4 לתשובה).
10. כמו כן, לטענתם, יש לדחות את העתירה על הסף נוכח העובדה שהעותר לא פנה אליהם טרם הגשת העתירה, ולא צירף את העלון עצמו לעתירה.
11. לגופם של דברים, המשיבים מכחישים כי יש להם כל קשר לחלוקת או ניסוח העלונים עליהם מלין העותר, וכי העלונים אינם נושאים מידע שעולה לידי הסתה, אלא הם "משקפים את הלך הרוחות בקרב רוב הציבור בעיר קרית גת אשר חרד לאופי העיר ולשינוי צביונה, (סעיף 17 לתשובה).
12. העותר הגיש – ללא נטילת רשות - תגובה לתשובת המשיבים בשתי העתירות. עם זאת, כפי שחזרתי ואמרתי כבר, הגשת תגובה מעין זו מותנית בקבלת אישור תחילה מיושב ראש וועדת הבחירות המרכזית (ראו: תר"מ 41/20 ליבר נ' דרעי (28.7.2013)). עם זאת, לפנים משורת הדין, קיבלתי את התגובות, אולם לא מצאתי כי יש בהם מידע

חדש מעבר לאמור בעתירות ובהודעות המשלימות.

דיון והכרעה

13. דין שתי העתירות להידחות.

14. תר"מ 56/20 – העותר מבקש כי אתן צו נוכח כתבה עיתונאית חדשותית. עם זאת, העותר לא הצביע על מקור סמכות כלשהו ליתן צו בעניין זה. בהקשר לזה, ביקש העותר מתן צו הצהרתי וצו לפרסום התנצלות, שכמובן בינם ובין צווי מניעה בכל הנוגע לתעמולת בחירות אסורה אין דבר.

15. לגופם של דברים, ראוי לציין כי ההגבלות היחידות הקבועות בחוק הבחירות בכל הנוגע לפרסום בעיתונים עניינם מודעות בחירות. במקרה דנן, מדובר בכתבה עיתונאית ולא במודעה. סעיף 5 לחוק הבחירות אוסר על קיום תעמולת בחירות ברדיו ובטלוויזיה ב-60 הימים טרם מועד הבחירות. גם אם ניתן בהיקש (ולא כך הדבר – כפי שאסביר מיד) לטעון כי הגבלות אלו חלות גם על עיתונים, הרי המועד הקבוע בסעיף 5 טרם החל, ולפיכך, לא ניתן להשתמש בו כמקור סמכות אפשרי.

16. בשולי הדברים אציין כי לעמדתי, על פי מבחן הדומיננטיות, הכתבה שצורפה אינה בגדר תעמולת בחירות, והרכיב הדומיננטי בה הוא אכן כפי שטוענים המשיבים אינפורמטיבי ובעל ערך חדשותי. מדובר בידיעה הכוללת סקירה על החלטה שניתנה במהלך ישיבת מועצת העיר, ולא בראיון עם מתמודד בבחירות. אציין בהקשר זה כי אין בכך די, וכי "ערך השויון, וגם – לא פחות – ערך ההגינות, מצדיקים כי יינתן יחס ראוי לכלל הרשימות המתמודדות בבחירות לכנסת באמצעי התקשורת" (תב"כ 18/19 רשימת הידוקים והצעירים נ' שידורי רשת (6.1.2013), השופט א' רובינשטיין).

17. יתר על כן, נראה כי סעיף 5 לחוק הבחירות אינו אוסר על תעמולת בחירות בעיתונים בידיעות חדשותיות נוכח חופש הביטוי הפוליטי וחופש העיתונות. בהקשר לזה אמרתי בעבר:

"אף אם אניח כי ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות להכריע בנוגע לתעמולת בחירות טרם התקופות האמורות לרבות במדיומים תקשורתיים שאינם מנויים במישרין בחוק הבחירות,

עמוד 4 מתוך 6

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

וזאת לשם הגשמת תכליתו (ראו והשוו: פרשת עוצמה לישראל; עניין פרנקנטלר), הרי שסמכות זו יש להפעיל במשורה. זאת רק מקום בו הוכחה זיקה ברורה וממשית בין המדיום התקשורתי לבין מתמודד זה או אחר, באופן שפוגע בצורה ממשית בשוויון שבין המתמודדים" תר"מ 16/20 קונינסקי נ' אלדר (23.6.2013) (להלן: עניין קונינסקי)).

18. במקרה דנן, העותר הפנה את טענותיו כלפי העיתון עצמו, ולא נטען לזיקה בין העיתון לבין מועמד כלשהו, ולפיכך העתירה נדחת בזאת. עוד אציין כי לא מצאתי כי יש בסעיפי חוק הבחירות האחרים עליהם מבקש העותר להיבנות (סעיפים 13 ו-16) כדי להוות מקור לסמכות ליתן צו במקרה דנן.

19. תר"מ 57/20 – דין עתירה זו להידחות על הסף. העותר לא פנה בפנייה מוקדמת אל המשיבים בטרם הגשת העתירה (על חשיבות מיצוי ההליכים, ראו: עניין קונינסקי; תר"מ 37/20 דידי נ' לביא (18.7.2013); תר"מ 54/20 סיעת "רק ראשון בראשות דב צור" נ' דעבול (4.8.2013); תר"מ 52/20 פרנקו נ' גוזלן (6.8.2013)).

20. לגופם של דברים, לא מצאתי לנכון להכריע לעניין הסמכות ליתן צו לאור הגדרת "נוגע לעניין" בסעיף 17 לחוק הבחירות, אולם נראה על פניו כי מקום ואדם פלוני מפר את הוראות חוק הבחירות, לא תהיה בכך כדי לדחות טענתו על הסף.

21. למעלה מן הצורך, אציין כי בדומה לאמור בנוגע לתר"מ 56/20, ספק רק אם קיים מקור סמכות ליתן את מרבית הסעדים אותם מבקש העותר. בכל הנוגע להפרת הוראות סעיף 10(א)(3) לחוק הבחירות, אציין כי אכן קיים איסור לפרסם מודעה או עלון ללא ציון שם מזמינו (השוו: תב"כ 7/19 רשימת הבית היהודי נ' עיתון ישראל היום (25.12.2012), השופט א' רובינשטיין). עם זאת, לאור הכחשתם של המשיבים את הטענות של העותר, הכחשה המגובה בתצהיר, נראה כי גם יש לדחות את העתירה בלי להידרש לעילות הסף (השוו: תב"כ 43/19 רשימת הליכוד ביתנו נ' רשימת הבית היהודי (18.1.2013), השופט א' רובינשטיין).

22. בשולי הדברים אציין כי המשיבים בתר"מ 57/20 סירבו לקבל את החלטתי למתן תגובה ממזכירות וועדת הבחירות המרכזית. תוך כדי כך, נהגו הם בגסות רוח. עם התנהלות כזאת אין להסכין. השופט מ' חשין, בהיותו יושב ראש וועדת הבחירות לכנסת

ה-16, התבטא לעניין תפקידי הוועדה ועובדיה :

"זה תפקידה העיקרי של ועדת הבחירות המרכזית ושל הגופים המרכיבים אותה – יושב ראש הוועדה, הנשיאות, מנכ"ל הוועדה וכל העובדים האחרים: להבטיח ולוודא כי הבחירות לכנסת תבוצענה כהלכה ועל פי חוק. זה הפרימאט. זה עמוד האש, זה עמוד הענן המנחים אותנו הדרך לילה ויום. כל שאר שיקולים – חשובים ונעלים ככל שיהיו – נדחקים אל השוליים. החוק הקדיש לבחירות יום אחד בלבד. אין גם חזרה כללית. ואיננו יכולים להתיר לעצנו להיכשל. עשינו ונעשה כדי שנצליח במשימה שהוטלה עלינו, וכלל שהבנתי מגעת עשינו בעבר כדין וכהלכה ואנו מקווים לעשות כן גם לעתיד לבוא" (החלטה בדבר הגבלת איש ועדות קלפי ע"י עובדי ציבור מיום 27.11.2002).

23. דברים אלו יפים לענייננו. עובדי ועדת הבחירות מקדישים את כל מרצם להצלחת הבחירות, ובמסגרת זה דואגים כי קולם של הבוחרים יישמע ביום הבחירות, וכי הקמפיין הפוליטי לקראתו יתנהל בהתאם לחוק. הפרעה לעבודת הוועדה משולה להפרעה לערכים יסודיים וקרדינאליים אלו. גם בהקשר הכללי, עובדי ציבור שעושים מלאכתם נאמנה, ובמקרה זה מבקשים לוודא כי ההליך השיפוטי יתקיים כסדרו, לא צריכים להיתקל בקיתונות של בוז. מדובר בהתנהלות חמורה שיש להוקיעה מן השורש.

24. סוף דבר, העתירות נדחות. העותר יישא בהוצאות המשיבים בתר"מ 56/20 ו- 57/20 בסך של 2,000 ש"ח שיחולק לכל קבוצת משיבים (סכום כולל של 4,000 ש"ח). למען הסר ספק, ההוצאות לא ישולמו מקופת עיריית קריית גת.

ניתנה היום, ב' באלול התשע"ג (8.8.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20

עמוד 6 מתוך 6

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax: